

Truth or dare?

In Dwingelo werd een leerling voor een week geschorst. Hij had in een werkstuk de revolutie gepredikt: opheffing van de scheiding van kerk en staat, vestiging van een christelijke staatsvorm, verbod op abortus, en instelling van de doodstraf voor artsen die dat verbod trotseren. De tuchtmaatregel werd conform de gangbare procedures gemeld bij de autoriteiten (onderwijsinspectie? leerplichtambtenaar?) en die zorgden dat de schorsing is teruggedraaid. In plaats daarvan is het incident bij het Bureau voor Jeugd en Gezin aangemeld, dat de jongen inmiddels in samenspraak met de school in een begeleidingstraject geplaatst heeft. Het incident is geregistreerd in het Elektronisch Kinddossier en de Verwijsindex Risicjongeren, zodat ook Justitie de vinger aan de pols kan houden.¹

Bron: Zorg + Welzijn 26/9/2008.² Jij mag het zeggen: truth or dare?

Je trekt de waarheid van dit bericht in twijfel? Terecht, maar ik had je ook een beetje geholpen, door het verhaal in Dwingelo te situeren. Zo'n repressieve plaatsnaam is een voorteken van onwaarheid. Het ware verhaal komt uit de mond van de stadsdeelbestuurder Marcouch.² Het gaat over 'een jongen die in zijn werkstuk schrijft dat hij hoopt dat de islam de wereld verovert en dat hij het liefst PVV-voorman Geert Wilders wil onthoofden. De school heeft de leerling in een paniecreactie geschorst. Volgens Marcouch een volstrekt verkeerde aanpak. "Je moet juist de confrontatie aangaan en ideeën van zo iemand **in de school** aan de kaak stellen." De radicaliseringsdeskundige van het stadsdeel is via andere kanalen op de hoogte gesteld van deze kwestie en heeft het voor elkaar gekregen dat de jongen terug is op school. Met de ouders zijn gesprekken gevoerd en de scholier wordt nu op de voet gevolgd in zijn ontwikkeling.'

De context van het verhaal is een ANP-interview waarin Marcouch, in vorige levens politiemans en gemeentelijk beleidsambtenaar Jeugd & Veiligheid, scholen oproept niet te schromen dit soort incidenten bij de bevoegde autoriteiten aan te melden, om erger te voorkomen. In een nieuwsbericht wordt gerapporteerd dat zijn stadsdeel Slotervaart sinds de start van het Actieplan *Tegengaan van Radicalisering* (februari 2007) 23 dossiers in behandeling heeft.³

Ik ben het met Marcouch eens dat schorsing geen adequate reactie is op zulke uitlatingen van een leerling en dat pedagogische interventies in dit geval geboden zijn. Maar ik voel me ongemakkelijk bij die gemeentelijke dossiervorming, waarmee de vertrouwensrelatie tussen leraar en leerling doorbroken wordt. Rechtvaardigen de uitlatingen van de leerling dat hij voortaan bij de autoriteiten als een potentiële terrorist of een halve crimineel te boek staat? Stadsdeelbestuurder Marcouch zal deze vraag bevestigend beantwoorden. Hij zal mij verwijten dat ik de veiligheidsrisico's schromelijk onderschat. Ik kan daartegen inbrengen dat de school een 'heilige plek' behoort te zijn, waar leerlingen in staat moeten worden gesteld hun ideeën ter discussie te stellen. In een veilig schoolklimaat worden afwijkende meningen niet *aan de kaak gesteld*, maar *gewikt en gewogen* in het licht van (al dan niet gedeelde) normen en waarden. In een veilige school zijn er geen taboes, maar wordt elk standpunt op zijn consequenties onderzocht. In een veilige school leer je dat elk standpunt op zijn merites moet worden getoetst. Het is ongewenst dat leerlingen tot de conclusie komen dat ze op school liever niet het achterste van hun tong moeten laten zien en dat ze afwijkende meningen het beste kunnen beschermen door ondergronds te gaan.

Maar verder sta ik tegenover Marcouch met de mond vol tanden. Naar mijn indruk is hij een integere, moedige bestuurder, die het beste met iedereen voorheeft. Is er niet één of andere tussenvorm denkbaar? Bijvoorbeeld een vertrouwenspersoon waar men risico's van radicalisering kan melden, net zoals er vertrouwenspersonen op het gebied van kindermishandeling bestaan? Hoe kunnen we voorkomen dat een leerling voor de rest van zijn leven gestigmatiseerd is, enkel en alleen omdat hij in een werkstuk een 'gevaarlijke' mening verdedigd heeft?

Wes Holleman
weblog onderwijs 1-10-2008
<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=325>.

² http://www.zorgwelzijn.nl/dossiers/id20105-121486/taboe_op_melden_radicalisering_bij_welzijnsorganisaties.html (26/9/08); zie ook: http://www.zorgwelzijn.nl/archief/id20107-69182/bestuurder_ahmed_marcouch_welzijnswerkers_durven_de_confrontatie_niet_aan_interview.html (14/12/06); <http://www.zorgwelzijn.nl/dossiers/id20105->

68806/ahmed_marcouch_neem_beunhaasimams_de_wind_uit_de_zeilen.html (8/11/06);
http://www.zorgwelzijn.nl/dossiers/id20105-55409/ahmed_marcouch_ambtenaar_jeugdbeleid_over_marokkaanse_opvoeding_confronteer_ouders_keihard_met_hun_afwezigheid.html (9/2/05).

³ <http://www.slotervaart.amsterdam.nl/nieuwsberichten?ActItmIdt=146960>; zie ook:
http://www.slotervaart.amsterdam.nl/wonen_en/zorg_en_welzijn_0/tegengaan_van?ActItmIdt=111596; en
<http://www.onderwijsethiek.nl/?p=129>.